

Vlaanderen
is materiaalbewust

TIJDELIJKE OEVERDEPONIE VOOR ONTWATERING

CODE VAN GOEDE PRAKTIJK
REGLING VOOR GEBRUIK VAN BODEMMATERIALEN

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.OVAM.BE

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

TIJDELIJKE OEVERDEPONIE
VOOR ONTWATERING

REGELING VOOR GEBRUIK VAN
BODEMMATERIALEN
20.12.2018

DOCUMENTBESCHRIJVING

1 <i>Titel van publicatie:</i>
Code van goede praktijk voor tijdelijke
oeverdeponie voor ontwatering van
bagger- of ruimingsspecie	2 <i>Verantwoordelijke Uitgever:</i>
OVAM
3 <i>Wettelijk Depot nummer:</i>
D/2018/5024/16	4 <i>Trefwoorden:</i>
Bodemmaterialen, baggerspecie,
ruimingsspecie, oever, vijfmeterstrook ,
kenmerken werken, ontwatering
5 <i>Samenvatting:</i>
Deze code van goede praktijk geeft de richtlijnen voor de ontwatering van bagger- of
ruimingsspecie in de vijfmeterstrook van de oeverzone	
6 <i>Aantal bladzijden:</i> 9	7 <i>Aantal tabellen en figuren:</i> /
8 <i>Datum publicatie:</i>
20 december 2018	9 <i>Prijs:</i> /
10 <i>Begeleidingsgroep en/of auteur:</i> OVAM,	11 <i>Contactpersonen:</i>
Dirk Dedecker
12 <i>Andere titels over dit onderwerp:</i> /
xxxx	

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:

<http://www.ovam.be>

INHOUD

1	Inleiding.....	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Procedure voor tijdelijke oeverdeponie voor ontwatering	6
2	Tijdelijke oeverdeponie voor ontwatering van bagger- of ruimingsspecie	7
2.1.1	De waterbodem voldoet aan de waarde voor vrij gebruik	8
2.1.2	De waterbodem voldoet aan 80% BSN van de oever	8
2.1.3	De waterbodem voldoet niet aan 80% BSN van de oever	8
3	Definitieve gebruik van de ontwaterde bagger- of ruimingsspecie.....	9

1 INLEIDING

Onder oeverdeponie wordt verstaan: opslag in de vijfmeterstrook met uitsluiting van de oeverzones, zoals gedefinieerd in het decreet Integraal Waterbeleid. De code van goede praktijk geeft uitvoering aan de voorwaarden inzake samenstelling en opslag die moeten worden nagekomen voor de tijdelijke opslag voor ontwatering van bagger- of ruimingsspecie op de oever (hoofdstuk XIII van het VLAREBO, Art. 201. - 201/1.).

De regeling voor het gebruik van bodemmaterialen staat toe dat de werken voor een beperkte ruiming (<250m³) van een niet-verdachte waterbodem, kunnen worden uitgevoerd zonder voorafgaande staalname en analyse van de waterbodem. De beperkte ruiming (<250m³) van een verdachte waterbodem zonder voorafgaande staalname en analyse van de waterbodem, is toegestaan. In die gevallen kan, onder de verantwoordelijkheid van de beheerder van de waterloop, de ruiming met uitspreiding van specie in de vijfmeterstrook op de oever gebeuren zonder dat een voorafgaande staalname en analyse nodig is. Met verantwoordelijkheid wordt bedoeld dat het gebruik geen afbreuk doet aan de geldende grenswaarden voor het gebruik als bodem.

1.1 ALGEMEEN

De procedure voor oeverdeponie voor ontwatering van bagger- of ruimingsspecie reglementeert de tussentijdse uitspreiding van de bagger- en ruimingsspecie op de oevers van de waterloop met het oog op de ontwatering, en in afwachting van de afvoer of het gebruik. Deze oeverdeponie is bijgevolg niet te beschouwen als het gebruik van bagger- of ruimingsspecie. De procedures voor tijdelijke oeverdeponie voor ontwatering is een specifieke deelprocedure voor de globale traceerbaarheid van het gebaggerde of geruimde bodemmateriaal.

Het definitieve gebruik van de ontwaterde bagger- of ruimingsspecie, bij projecten waarvoor de opmaak van een technisch verplicht is, wordt steeds geattesteerd door een bodembeheerrapport. Als de bagger- of ruimingsspecie na ontwatering op de oever blijft liggen, wordt dit geattesteerd door een erkende bodembeheerorganisatie. De traceerbaarheid van de ontwaterde bagger- of ruimingsspecie die wordt afgevoerd, wordt gegarandeerd door de opvolging volgens de procedure via een erkende bodembeheerorganisatie of de procedure via een erkende inrichting voor de opslag en behandeling van bagger- of ruimingsspecie.

Bagger- of ruimingsspecie die niet voldoet voor een gebruik volgens het VLAREBO is aangewezen als een bijzondere afvalstof. De bagger- of ruimingsspecie moet worden verwijderd conform de bepalingen van het materialendecreet en VLAREMA. Om de traceerbaarheid van de bodemmaterialen te verzekeren wordt de erkende bodembeheerorganisatie op de hoogte gesteld van de verwijdering van verontreinigde bodemmaterialen.

1.2 PROCEDURE VOOR TIJDELIJKE OEVERDEPONIE VOOR ONTWATERING

Voor projecten waarvoor de opmaak van een technisch verplicht is, stelt de waterloopbeheerder (initiatiefnemer van de werken) een erkende bodemsaneringsdeskundige aan voorafgaand aan de uitvoering van de bagger- of ruimingswerken. Het bodemonderzoek van de te ruimen waterbodem wordt onder de vorm van een technisch verslag opgemaakt onder leiding van de erkende bodemsaneringsdeskundige. Het is de taak van de bodemsaneringsdeskundige om te garanderen dat alle deelaspecten van het onderzoek (opmaak staalnamestrategie, de staalname, interpretatie van de analyseresultaten van de genomen stalen en de rapportage in het technisch verslag) correct en met de nodige expertise worden uitgevoerd.

Met de opmaak van het technisch verslag bepaalt de bodemsaneringsdeskundige hoe vanuit milieu-hygiënisch oogpunt met de bodemmateriële moet worden omgegaan. Zo nodig formuleert hij een advies voor de begeleiding van de werken en richtlijnen voor het gebruik van bodemmateriële.

De initiatiefnemer van de werken kiest een erkende bodembeheerorganisatie die als taak heeft het technisch verslag te beoordelen op haar conformiteit. Bij de beoordeling van de conformiteit wordt niet alleen de betrouwbaarheid van de onderzoeksresultaten en de besluiten van het technisch verslag, maar eveneens de uitvoerbaarheid van de selectieve ruiming nagegaan. De erkende bodembeheerorganisatie staat daarnaast in voor de vertaling van de nuances van het technisch verslag naar specifieke uitvoeringsmodaliteiten voor de aannemer.

Het technisch verslag wordt conform verklaard door een erkende bodembeheerorganisatie.

Voor de oeverdeponie langs onbevaarbare waterlopen bezorgt de initiatiefnemer van de werken het technisch verslag en de conformverklaring ervan uiterlijk dertig dagen voor de start van de werken aan het gemeentebestuur op het grondgebied waarvan de werken worden uitgevoerd. Op hetzelfde moment deelt hij aan het gemeentebestuur de geplande begindatum mee.

De gemeente legt de gegevens ter inzage. Er is echter geen aanplakking meer vereist voor uitvoering van de werken.

De uitvoerder van de werken meldt de start van de werken aan een erkende bodembeheerorganisatie. Bij de uitvoering van de werken kan de bagger- of ruimingsspecie tijdelijk op de oever worden gelegd:

- Bagger- of ruimingsspecie met concentraties van stoffen die lager of gelijk zijn aan 80% van de overeenstemmende bodemsaneringsnormen van het bestemmingstype waarin de ontvangende oever wordt ingedeeld conform de bepalingen van bijlage IV, mag worden uitgespreid op die oever om te ontwateren;
- Bagger- of ruimingsspecie die voldoet voor een gebruik volgens het VLAREBO, maar met concentraties van stoffen die hoger zijn dan 80% van de overeenstemmende bodemsaneringsnormen van het bestemmingstype waarin de ontvangende oever wordt ingedeeld conform de bepalingen van bijlage IV van VLAREBO, mag voor de ontwatering ervan en in afwachting van de afvoer op de oevers van de waterloop

worden gedeponeerd op voorwaarde dat de nodige maatregelen worden getroffen opdat de bagger- of ruimingsspecie niet vermengd wordt met de onderliggende bodem;

- Bagger- of ruimingsspecie die niet voldoet voor een gebruik volgens het VLAREBO wordt niet op de oevers van de waterloop uitgespreid.

Voor de tijdelijke opslag op de oever werkt de uitvoerder van de werken conform de code van goede praktijk.

De ontwaterde bagger- of ruimingsspecie wordt uiterlijk 120 dagen na de beëindiging van de bagger- of ruimingswerken afgevoerd of gebruikt conform artikel 190 tot en met 192 van hoofdstuk XIII van het VLAREBO. Voor het gebruik op de definitieve bestemming vraagt de uitvoerder van de werken een grondverzettoelating aan.

De grondverzettoelating is het document dat toelating geeft tot het gebruik van de bagger- en ruimingsspecie volgens de bepalingen van hoofdstuk XIII van het VLAREBO op de voorziene eindbestemming. Ze wordt afgeleverd op basis van de beschreven kwaliteit van de bodemmaterialen in het technisch verslag, een beschrijving van het beoogde gebruik van de bodemmaterialen, de bestemming van de specie met eventueel de kenmerken van de ontvangende grond en indien gevraagd in de conformverklaring van het technisch verslag (artikel 182, §2), de bijkomende verklaringen en voorwaarden. Na het afleveren van een grondverzettoelating kan de uitgegraven bodem worden gebruikt.

De uitvoerder grondwerken vraagt na de uitvoering van de werken het bodembeheerrapport aan bij de erkende bodembeheerorganisatie. De uitvoerder van de werken bezorgt een kopie van het bodembeheerrapport aan de waterloopbeheerder.

2 TIJDELIJKE OEVERDEPONIE VOOR ONTWATERING VAN BAGGER- OF RUIMINGSSPECIE

De oever moet voldoende draagkrachtig zijn om er de specie zonder vermenging te kunnen deponeren. De oever moet tevens voldoende vlak zijn en zo worden gehouden tijdens de werken (keuze van aangepaste graafmachines). Ten slotte moet een goede ontwatering en afwatering van het uitsijpelende water naar de waterloop worden verzekerd. Om een vermenging met de onderliggende bodem te voorkomen kan het aanbrengen van een scheidingslaag (bijvoorbeeld een geotextiel of een zandlaag) worden overwogen, zonder dat dit altijd een verplichte maatregel is.

Het is toegelaten om specie in de vijfmeterstrook van de oever te verzamelen op voorwaarde dat een vlotte ontwatering mogelijk blijft (laagdikte ± 25 cm). Het is steeds verboden specie in of onder te graven, ook al is het maar tijdelijk.

2.1.1 De waterbodem voldoet aan de waarde voor vrij gebruik

De specie kan zonder voorwaarden op de oever ontwaterd worden.

Na ontwatering is het gebruik van de specie niet aan bijkomende voorwaarden voor gebruik gebonden.

2.1.2 De waterbodem voldoet aan 80% BSN van de oever

De specie kan zonder voorwaarden op de oever ontwaterd worden.

Na ontwatering kan de specie op de oever blijven liggen als de waterloop en de vijfmeterstrook van de oever een kadastrale werkzone vormen. Tenzij er hiervoor tegenindicaties zijn, worden de milieukenmerken van de waterbodem en de vijfmeterstrook van de oever als gelijk beschouwd. In dit geval moet geen onderzoek van de oever gebeuren en kan de specie gebruikt worden volgens de bepalingen voor gebruik binnen de kadastrale werkzone.

In geval van mogelijke tegenindicaties kan de ontwaterde specie enkel op de oever blijven liggen indien de verontreinigingsgraad van de specie lager is dan die van de oever. Er wordt dan steeds een vergelijkend onderzoek van de waterbodem en de vijfmeterstrook van de oever uitgevoerd. De bepaling van de kenmerken van de ontvangende oever gebeurt onder leiding van de erkende bodemsaneringsdeskundigen volgens de staalnamestrategie voor de bepaling van de kenmerken voor het vaste deel van de bodem van de ontvangende grond (standaardprocedure voor de studie van ontvangende grond).

Bij afvoer van de ontwaterde specie moet voor het gebruik van de ontwaterde specie op haar definitieve bestemming voldaan zijn aan de voorwaarden voor het gebruik volgens het VLAREBO.

2.1.3 De waterbodem voldoet niet aan 80% BSN van de oever

2.1.3.1 Specie voldoet aan de voorwaarden voor gebruik volgens het VLAREBO

Indien de waterloop en de vijfmeterstrook van de oever een kadastrale werkzone vormen kan de specie zonder voorwaarden op de oever ontwaterd worden. Indien de waterloop en de vijfmeterstrook van de oever geen kadastrale werkzone vormen kan de specie enkel op de oever ontwaterd worden als vermenging van de specie en de onderliggende bodem te voorkomen wordt vermeden door het aanbrengen van een scheidingslaag (bijvoorbeeld een geotextiel of een zandlaag).

Na ontwatering kan de specie enkel op de oever blijven liggen als de waterloop en de vijfmeterstrook van de oever een kadastrale werkzone vormen.

Bij afvoer van de ontwaterde specie moet voor het gebruik van de ontwaterde specie op haar definitieve bestemming voldaan zijn aan de voorwaarden voor het gebruik volgens het VLAREBO.

2.1.3.2 Specie voldoet niet aan de voorwaarden voor gebruik volgens het VLAREBO

Bagger- of ruimingsspecie die niet voldoet voor het gebruik volgens het VLAREBO wordt niet op de oevers van de waterloop uitgespreid. De on-site ontwatering van verontreinigde bagger- of ruimingsspecie die niet voldoet aan de samenstellingscriteria kan alleen in containers gebeuren. Indien deze wijze van ontwatering niet kan uitgevoerd worden binnen de vijfmeterstrook, is het een (milieu)vergunningsplichtige activiteit.

3 DEFINITIEVE GEBRUIK VAN DE ONTWATERDE BAGGER- OF RUIMINGSSPECIE

De ontwaterde bagger- of ruimingsspecie is uiterlijk 120 dagen na de beëindiging van de bagger- of ruimingswerken afgevoerd of in de vijfmeterstrook van de oever gebruikt conform artikel 190 tot en met 192 van hoofdstuk XIII van het VLAREBO. Voor het gebruik op de definitieve bestemming vraagt de uitvoerder van de werken een grondverzettoelating aan.